

Trešnjina muha (*Rhagoletis cerasi* Linnaeus fam. Tephritidae)

Štetnost

- **napada** trešnju, višnju i marasku
- štetu čine **ličinke** koje se, nakon izlaska iz jaja, ubušuju u plod sve do koštice vrlo često na mjestu gdje muha leglicom napravi džepić za odlaganje jaja dolazi do omekšavanja i truljenja ploda

Opis štetnika

- **imago** – muha sjajno crne boje dužine oko 4 mm na prsištu se nalazi dobro uočljiv trokutasti štitić žute boje krila su prozirna, išarana tamnim poprečnim pojasima
- **ličinka** – bjelkaste boje, sužena prema naprijed, naraste do 6 mm
- **jaja** – bijele boje, dužine 0,75 mm odložena pod kožicu ploda u džepić napravljen leglicom ženke
- **kukuljica** – slamnato žute boje, cilindričnog oblika, dužine 4 mm

Biologija štetnika

- **prezimljuje** kao kukuljica u površinskom sloju tla na dubini 3-5 cm
- **početak leta** odraslih muha najčešće započinje sredinom svibnja (u Dalmaciji krajem travnja) kada temperatura tla poraste iznad 10°C
let traje do sredine srpnja
- **odlaganje jaja** odvija se sredinom sunčanih dana pri temperaturi višoj od 16°C, 6 – 12 dana nakon početka leta
jedna ženka odloži 30-80 jaja
razvoj jaja traje 6 do 10 dana
- **ličinka** prolazi kroz 3 razvojna stadija, a razvoj ličinke traje oko 20 dana
- kukulji se u površinskom sloju tla
stadij **kukuljice** traje do narednog proljeća, a dio kukuljica ostaje u dijapauzi i duže od godinu dana
- godišnje razvije 1 generaciju

Slika 1. Trešnjina muha: odrasla muha na plodu

Slika 2. Trešnjina muha: ličinka u plodu

Monitoring / Praćenje populacije štetnika

- pregledom napretka kukuljica u tlu te praćenjem temperature tla može se predvidjeti početak leta muhe početak leta možemo očekivati kada suma teperature tla viša od 5°C mjerena na dubini 5 cm dosegne 430°C
- ulovom muha na **žute ljepljive ploče** (sa ili bez atraktanta) prati se dinamika pojave muha preporuča se postaviti 2 do 3 žute ploče po ha nasada
vrijeme postavljanja žutih ploča: **sredina travnja**
način postavljanja žutih ploča: južna ili jugoistočna strana krošnje
pregled žutih ploča: dva puta tjedno
- pregledom napadnutih plodova

Masovni ulov

- postavljanjem 3-5 žutih ploča sa atraktantom po stablu mogu se umanjiti štete (za veći volumen krošnje potrebno je 5-10 žutih ploča po stablu)
- prihvatljiv u ekološkoj proizvodnji i na okućnicama

Prag štetnost

- prag štetnosti ovisi o epohi dozrijevanja višanja i trešanja te očekivanom prinosu
- za kasne sorte iznosi 0,25 muha po ploči dnevno, dok je za rane sorte 2-10 muha po ploči dnevno

Slika 3. Žuta ploča u nasadu višnje

Slika 4. Trešnjina muha na žutoj ploči